

‘Conventionele landbouw’ is een beladen begrip

Steeds vaker spreken belangengroepen en wetenschappers van ‘conventionele landbouw’. Daarbij gooien ze allerlei vormen van landbouw op één hoop. Dit frame bemoeilijkt de zoektocht naar duurzame landbouw, betogen de agronomen James Sumberg en Ken Giller.

Stel je voor dat allerlei landbouwvormen - zoals traditionele, kleinschalige, gemechaniseerde, intensieve, commerciële en industriële - worden versimpeld tot ‘conventionele landbouw’. Dat zou rampzalig zijn voor ons vermogen om verschillende landbouwsystemen te analyseren. ‘We hebben die toevoegingen juist nodig voor strategieën om de landbouw te verduurzamen’, stellen Sumberg en Giller in het tijdschrift *Global Food Security*. Sumberg is emeritus hoogleraar aan de University of Sussex en Giller hoogleraar Plantaardige Productiesystemen bij WUR. Steeds vaker worden de gangbare landbouwsystemen op een hoop gegooid en tegenover alternatieve vormen van landbouw gezet, zoals biologische,

climate-smart of regeneratieve landbouw, die wel nauwkeurig worden aangeduid. Daarbij is de vaak impliciete boodschap: conventioneel is niet duurzaam, slecht voor het milieu en klimaat, sterk gemechaniseerd, groot-schalig en slecht voor de plattelandsgemeenschap. In de politieke discussie over de landbouwtransitie wordt ‘conventioneel’ geportretteerd als homogeen, conservatief, statisch, ouderwets en dus rijp voor vervanging, aldus de agronomen.

Beeldvorming

In deze beeldvorming is ‘conventioneel’ de gespecialiseerde landbouw die drijft op kunstmest en bestrijdingsmiddelen. Hierdoor missen we andere variabelen, zoals de beschikbaarheid van hulpbronnen, klimaat en de politieke context, betogen ze. Want ‘conventioneel’ kan heel klein en heel



Foto Shutterstock

groot zijn, al dan niet commercieel zijn en zowel zeer intensief als extensief.

De landbouw staat voor grote opgaven en daarbij is de zoektocht naar duurzame landbouwsystemen niet gediend bij versimpelingen die de rijke variatie aan bestaande systemen ontkennen, stellen Sumberg en Giller. Ze willen zich niet uitspreken over of ‘conventionele’ of ‘biologische’ landbouw beter is om de wereld te voeden. Liever kijken ze hoe de verschillende varianten kunnen bijdragen aan duurzame landbouw. AS

Samengevat Wetenschap met een knipoog

◆ GEN-EALOGIE

Stamboomonderzoekers zijn al heel blij als ze hun voorouders tot vierhonderd jaar terug in kaart kunnen brengen. Onderzoekers van Oxford kunnen dat nu met genen tot tienduizenden jaren terug. Door van individuele genen een stamboom te maken, en die stambomen over elkaar te leggen, ontstaat een directe lijn terug naar het moment waarop een genetische variant ontstond. Gen-ealogie pur sang...

◆ GEN-EALOGIE (2)

De onderzoekers gebruikten de genomen van 3609 mensen wereldwijd tot 100.000 jaar terug. Big Data-wetenschap dus. Door

informatie over de vindplaats van het onderzochte gen toe te voegen, is af te leiden waar gezamenlijke voorouders moeten hebben geleefd. De genenstamboom laat in extremis zien hoe wij allemaal met elkaar zijn verbonden. Amen.

◆ HERFST

De inslag van de asteroïde in Mexico die de dino’s uitroeide, vond plaats in het (ons) voorjaar. Dat maken wetenschappers van onder meer de Vrije Universiteit van Amsterdam op uit onderzoek naar fossielen van vissen. De vissen werden letterlijk levend begraven binnen een uur na de inslag. Precieze datering is

onmogelijk. Ter plekke was het natuurlijk herfst. Eentje om nooit te vergeten.

◆ PECH

Vrouwen lopen twee keer zoveel risico om alzheimer te ontwikkelen als mannen. Dat komt door de menopauze, tonen onderzoekers van de Chinese Academy of Sciences aan. In die periode maken vrouwen extra veel FSH aan, het hormoon dat een belangrijke rol speelt in de eisprong. Dat hormoon zet een reactieketen in gang die leidt tot alzheimer. Vrouwen zijn ook altijd de klos. RK